

A 2000-ben megtartott szerbiai helyi választások

Local election in Serbia, 2000. = Yugoslav Survey, 2001. 1. no. 15–24. p.

2000. szeptember 24-én tartották meg Jugoszláviában a helyi önkormányzati választásokat és a vajdasági parlamenti választások első fordulóját. Ez volt a negyedik többpárti választás, de az első, amelynél alkalmazták az 1996-os helyi önkormányzatokkal foglalkozó törvényt. Eszerint a választás egyfordulós, győztese az, aki a szavazatok többségét megszerzi, nem szükséges 50%-ot elérnie. 161 helyi önkormányzatot választottak meg szeptember 24-én, Koszovóban azonban nem tartottak szavazást.

A választás eredményeként 7018 helyi önkormányzati képviselő került be a képviselő-testületekbe. A bekerültek 45%-a (3130 fő) Szerbiai Demokratikus Ellenzék (DOS), 39%-a (2766 fő) Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal (SPS-JUL) támogatásával jutott be, a maradék 1122 pedig 46 különböző párt és társadalmi szervezet segítségével. A Szerbiai Demokratikus Ellenzék 65 önkormányzatban került többségbe (40%), a Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal pedig 59-ben (36%).

Belgrádban a helyi önkormányzati testületben a Szerbiai Demokratikus Ellenzék elsőpőrő győzelmet aratott, a megszerezhető 110 képviselői helyből 105 lett az övék. Niš városában ugyanez volt a helyzet, ott a megszerezhető 95-ből 85 lett a Szerbiai Demokratikus Ellenzéké.

A vajdasági parlamenti választás két fordulóban zajlott le. Az elsőben 17 képviselő került be a tartományi parlamentbe, az október 8-án megtartott második fordulóban pedig 103. Az ellenzék itt nagy győzelmet aratott, a 120 helyből mindössze kettő jutott a Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal tömörülésnek.

A 161 helyi önkormányzatra 9114 szavazó körben összesen regisztrált 6,3 millió választópolgár 75%-a adta le szavazatát. Legnagyobb arányban Kolubara és Pirot körzetben szavaztak (84%-ban), 70% alatti részvételi arányt csak Pčinja (68%) és Braničevo (69%) körzetéből jelentettek. A települések tekintetében Mionica városban szavaztak a legnagyobb arányban, itt a választópolgárok 90%-a adta le voksát. A legkisebb részvételi arányt azokon a területeken regisztrálták, ahol albán többség él: Bujanovac (45%), Medveda (51,5%) és Preševo (52,2%). 141 szavazó körben érvénytelenítették a választást, köztük 24 belgrádiban.

A képviselőjelölteket 98 politikai párt, koalíció és társadalmi szervezet delegálta. A 7025 képviselői helyre négyszeres volt a túljelentkezés, összesen 26 340-en pályáztak.

A legtöbb képviselőjelölt közül a dél-bánáti választókerület és Belgrád lakói választhattak, a legkevesebb közül pedig Pirot, Bor és Moravica választópolgárai.

A lehetséges 7 025 képviselőből, mint láttuk, 7018-at választottak meg, hét hely üresen maradt (négy Bujanovacban, kettő Medvedaban, egy pedig Svrljigben).

A megválasztott képviselők 6,5%-a volt nő, a 460 közül 130-at a Vajdaságban választottak meg, itt arányuk magasabb az országos átlagnál, 7,4%. Foglalkozás tekintetében a megosztás a következő: 18%-uk az iparban, a kereskedelemben és a szolgáltatásban dolgozott, 14%-uk orvos és művész, 12%-uk pedig hivatalnok és egyházi ember.

Belgrádban a regisztrált 1 351 812 választópolgár 70%-a, Nišben pedig a 213 236 polgár 80%-a járult az urnákhoz. Belgrádban a Szerbiai Demokratikus Ellenzék 105 képviselői helyet kapott, a Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal négyet, a Szerb Radikális Párt pedig egyet. Nišben 85-öt szerzett a Szerbiai Demokratikus Ellenzék a 95-ből, a Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal hatot, a Szerb Megújulási Mozgalom pedig

négyet. Niš választói 12 nőt juttattak képviselői helyhez, a belgrádiak pedig 11-et. A képviselők legtöbbje egyetemet végzett (Belgrádban 70, Nišben 61 ember).

A vajdasági parlamenti választásokon 1925 szavazókörben az 1 610 947 regisztrált választópolgár 75%-a adta le voksát (1 207 245 fő) szeptember 24-én. Összesen 63 626 érvénytelen szavazatot adtak le. 630 ember pályázott a 120 képviselői helyre, az első fordulóban 17-en nyerték el. A második fordulóban 1709 szavazókörben 660 040 szavazatot adtak le, ez a választópolgárok 48,7%-át jelenti. Itt 16 448 volt az érvénytelen szavazatok száma. Ekkor már csak 310-en voltak versenyben a 107 képviselői helyért. A választáson 86 helyet szerzett a Vajdasági Magyar Szövetség, 15-öt a Szerbiai Egyesült Ellenzék, kettőt pedig a Szerb Szocialista Párt – Jugoszláv Baloldal.

Biczó Krisztina